

**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Ikonografia instrumentów muzycznych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Iconography of musical instruments
Kierunek studiów	Muzykologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o sztuce
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr Dariusz Sobczak
---	------------------------

Forma zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Ćwiczenia	15	II	3

Wymagania wstępne	Ogólna wiedza z zakresu historii muzyki. Podstawowe informacje z zakresu historii sztuki (architektury, rzeźby, malarstwa, fotografii i in.). Zasadnicza wiedza z zakresu instrumentoznawstwa i instrumentologii.
-------------------	---

**II. Cele kształcenia dla przedmiotu**

Zaznajomienie z budową, wyglądem zewnętrznym i technikami zdobniczymi instrumentów muzycznych. Wskazanie wpływu przemian kulturowych i cywilizacyjnych na wykonawstwo instrumentów i charakter ich wyobrażeń. Poznanie i klasyfikacja źródeł ikonograficznych dla instrumentów muzycznych. Analiza ikonografii instrumentów muzycznych. Ikonografia jako bezpośrednie i pośrednie źródło wiedzy historycznej na temat budowy instrumentów.

**III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Student prezentuje zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii i ikonografii instrumentów	K_W05
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Student dostrzega znaczenie refleksji muzycznej i muzykologicznej dla kształtowania się kultury, wykazując gotowość do krytycznej oceny odbieranych treści ikonograficznych	K_K04

**IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**

Terminologia i typologia źródeł ikonograficznych. Ikonografia poszczególnych okresów historii sztuki – cechy charakterystyczne. Ikonografia instrumentów muzycznych w poszczególnych okresach. Symbolika wyobrażeń instrumentów i jej konteksty. Metody opisu i interpretacji ikonograficznych wyobrażeń instrumentów muzycznych. Analiza prospektów organowych jako dzieł sztuki. Odczytywanie konwencji artystycznych w przedstawianiu instrumentów muzycznych i sposoby weryfikowania owych ujęć pod względem wartości naukowej.

**V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się**

Symbol efektu	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji	Sposoby dokumentacji
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Wykład konwersatoryjny,	Zaliczenie ustne	Protokół oceny

	Analiza dzieła sztuki	Praca pisemna	
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Praca w grupach Burza mózgów	Obserwacja	Karta obserwacji

**VI. Kryteria oceny, wagi...**

Warunkiem niezbędnym do uzyskania oceny pozytywnej jest frekwencja na zajęciach mieszcząca się w limitach zapisanych w Regulaminie studiów KUL, regularne przygotowywanie się do zajęć, aktywny w nich udział (w zakresie przewidzianym formą zajęć) oraz realizowanie we wskazanych terminach i zgodnie z otrzymanymi zaleceniami zadań wyznaczonych przez prowadzącego (np. prace cząstkowe, referaty, eseje, prezentacje, analizy, itp.). Formę końcowego kolokwium (z odniesieniem do określonych efektów uczenia się) wskazano w punkcie V niniejszej karty (metody weryfikacji). Ocena końcowa jest średnią ważoną oceny uzyskanej na końcowym kolokwium i wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych przez studenta na zajęciach.

Ocena bardzo dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu bardzo dobrym. Student ma uporządkowaną fachową wiedzę z zakresu instrumentologii, estetyki sztuki oraz historii i ikonografii instrumentów i potrafi ją twórczo wykorzystać, biegle posługuje się metodami analizy zabytków ikonograficznych dobierając precyzyjnie terminologię. Student potrafi precyzyjnie rozpoznać, profesjonalnie przeanalizować i dogłębnie zinterpretować dzieła ikonograficzne. Student potrafi fachowo i krytycznie ocenić treści ikonograficzne i w pełni dostrzega znaczenie refleksji naukowej dla rozwoju ikonografii i badań nad nią. Student potrafi bardzo dobrze odczytać konwencje artystyczne przedstawiające instrumenty muzyczne i potrafi zweryfikować owe ujęcia pod względem wartości naukowej.
Ocena dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dobrym. Student ma uporządkowaną wiedzę merytoryczną z zakresu instrumentologii, estetyki sztuki oraz historii i ikonografii instrumentów, zna wskazane metody analizy zabytków ikonograficznych i posługuje się w nich rozbudowaną terminologią. Student potrafi rozpoznać, właściwie przeanalizować i precyzyjnie zinterpretować dzieła ikonograficzne. Student potrafi krytycznie ocenić treści ikonograficzne i w znacznym stopniu dostrzega znaczenie refleksji naukowej dla rozwoju ikonografii i badań nad nią. Student potrafi dobrze odczytać konwencje artystyczne przedstawiające instrumenty muzyczne i potrafi zweryfikować owe ujęcia pod względem wartości naukowej.
Ocena dostateczna	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dostatecznym. Student ma uporządkowaną ogólną wiedzę z zakresu instrumentologii, estetyki sztuki oraz historii i ikonografii instrumentów, zna podstawowe metody analizy zabytków ikonograficznych i posługuje się w nich podstawową terminologią. Student potrafi rozpoznać, ogólnie przeanalizować i powierzchownie zinterpretować dzieła ikonograficzne. Student potrafi krytycznie ocenić treści ikonograficzne i w niewielkim stopniu dostrzega znaczenie refleksji naukowej dla rozwoju ikonografii i badań nad nią. Student potrafi w stopniu wystarczającym odczytać konwencje artystyczne przedstawiające instrumenty muzyczne i potrafi zweryfikować owe ujęcia pod względem wartości naukowej.
Ocena niedostateczna	Niezrealizowanie założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się. Student nie ma uporządkowanej szczegółowej wiedzy z zakresu instrumentologii, estetyki sztuki oraz historii i ikonografii instrumentów, nie zna metod analizy zabytków ikonograficznych oraz nie posługuje się właściwą terminologią. Student nie potrafi rozpoznać, przeanalizować i właściwie zinterpretować dzieła ikonograficzne. Student nie potrafi krytycznie ocenić treści ikonograficznych ani nie dostrzega znaczenia refleksji naukowej dla rozwoju ikonografii i badań nad nią.

	Student nie potrafi odczytać konwencji artystycznej przedstawiającej instrumenty muzyczne i nie potrafi zweryfikować owych ujęcia pod względem wartości naukowej.
--	---

Podczas realizacji pełnego cyklu zajęć przewidziane jest wykonanie przez studenta samodzielnej prezentacji jednego wybranego zagadnienia z zakresu ikonografii instrumentów muzycznych z zastosowaniem metody ikonograficznej i ikonologicznej. Główne kryteria mające wpływ na ocenę końcową (kryteria weryfikacji stopnia realizacji założonych efektów uczenia się): przygotowana i przedstawiona przez studenta prezentacja multimedialna w formie prezentacji, znajomość metody ikonograficznej, umiejętność odczytania obrazu i scharakteryzowania przedstawionych na nim instrumentów muzycznych oraz ich zdobnictwa, umiejętność odczytania konwencji artystycznej przedstawiającej instrumenty muzyczne i umiejętność zweryfikowania owego ujęcia pod względem wartości naukowej.

### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

Do realizacji przez studenta zaleconych działań w ramach pracy indywidualnej zalecane są następujące pomoce naukowe, które student ma obowiązek zorganizować we własnym zakresie: notatnik lub laptop do sporządzania notatek. Uczelnia zapewnia dostęp do następujących pomocy naukowych: sale wykładowe, wydruki materiałów niezbędnych do realizacji zajęć dydaktycznych, dostęp do biblioteki, fonoteki i wybranych internetowych platform naukowych z literaturą naukową, bezpłatny dostęp do Internetu na terenie kampusu (zgodnie z obowiązującymi na Uczelni procedurami), dostęp do sprzętu audio (odtwarzacz płyt CD – w wybranych salach).

### VIII. Literatura

Literatura podstawowa
A. Ausoni, <i>Muzyka</i> . Leksykon: historia, sztuka, ikonografia, Warszawa 2007.
E. Smulikowska, <i>Prospekty organowe w dawnej Polsce</i> , Wrocław 1989.
T. Lewińska: <i>Polskie ludowe instrumenty muzyczne</i> , Warszawa 2001.
<i>Polska szkoła lutnicza. Instrumenty Grobliczów i Dankwartów</i> , cz. 1, red. P Frankowski, Poznań 2016.
katalogi dzieł sztuki, katalogi wystaw, strony internetowe
przykłady ikonograficzne
Literatura uzupełniająca
E. Smulikowska, <i>Organ-Cases in Poland as works of art</i> , t. 2: <i>The Polish Organ</i> , Warszawa 1993.
C. Sachs: <i>Historia instrumentów muzycznych</i> , Kraków 1989;
W. Kamiński: <i>Instrumenty muzyczne na ziemiach polskich</i> , Kraków 1971;
K. Sikorski: <i>Instrumentoznawstwo</i> , Kraków 1975;
A. Buchner: <i>Encyklopedia instrumentów muzycznych</i> , Racibórz 1995;
J. Gołos: <i>Przewodnik po dawnym instrumentarium organowym dla potrzeb ikonografii zabytkowych instrumentów muzycznych</i> , Legnica 1988.
D. Popławska: <i>Średniowieczne instrumenty strunowe</i> , Warszawa 1996.
<i>Słownik terminologiczny zabytków</i> , z. 3: <i>Instrumenty muzyczne</i> , cz. 1: <i>Instrumenty klawiszowe</i> , oprac. J. Gołos, Z. Kobus, B. Vogel, Warszawa 1991
<i>Słownik terminologiczny zabytków</i> , z. 3: <i>Instrumenty muzyczne</i> , cz. 2: <i>Instrumenty strunowe, dęte, perkusyjne, samogrające i varia</i> , oprac. J. Gołos, O. Siejna-Bernady, M. Zeyland-Korytek, Warszawa 1995.
<i>Polska sztuka lutnicza 1954-2004. Materiały na międzynarodowe sympozjum lutnicze 19-20 listopada 2004</i> , red. M. Waller, Warszawa 2004.
J. Gembalski, <i>Muzeum Organów Śląskich</i> . Katowice 2013.
D. Grabiec, <i>Instrumenty muzyczne w scenach Męki Pańskiej w malarstwie Italii od połowy XIII do połowy XV wieku</i> , Warszawa 2021.
P. Gancarczyk (red.), <i>Z badań nad ikonografią muzyczną do 1800. Źródła-problemy-interpretacje</i> , t. 1,

Warszawa 2012.

J. Guzy-Pasiak, *Muzyka w sztukach wizualnych XIX-XXI wieku*, t.2, Warszawa 2013.